



Dijital Yargıçlar mı Geliyor?

Kimin suçlu kimin suçsuz olduğunu bir yazılım belirleyebilir mi? Bugün için bu sorunun cevabı hayır olsa da her geçen gün bu noktaya doğru ilerliyoruz. Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'da bazı yerlerde şartlı tahliye kararına ve şartların belirlenmesine yazılımlar karar veriyor. Örneğin, çeşitli bilgilerini analiz ederek bir mahkûmu riskli gören bir algoritma, şartlı tahliye sonucunda o mahkûm için haftada bir kontrole, bir başkası içinse ayda bir kontrole karar verebiliyor. İngiltere'deki bir şehirde kullanılan yazılımla hangi gençlerin ilerleyen yıllarda suç işleyeceği tahmin edilerek bu gençlere özel rehabilitasyon programları başlatılıyor. Yetkililer bu tür yazılımların personel eksikliğinden kaynaklı iş yığılmasını azalttığı, dikkatsizliğe dayalı hataları engellediği ve önyargılardan arındırılmış bir yargılama sürecine katkı sağladığını belirtiyor. Ancak birçok sivil toplum örgütü bu yazılımların nasıl çalıştığı ve neye göre

karar verdiği şeffaf olmadığı için bu tür sistemlere karşı kampanyalar başlatıyor. Yaş, cinsiyet, yaşanan yer, ırk ve ekonomik durum gibi etmenlerin bu yazılımlar tarafından dikkate alınıp alınmadığı bilinmiyor. Tahminleme algoritmaları genellikle geçmiş verilere bakarak gelecek tahmini yapıyor. Ancak bu tahminleme kişilerin hayatını olumlu veya olumsuz yönde büyük ölçüde etkileyebiliyor. Yapay zekânın yaygınlaşması ve daha başarılı yazılımların ortaya çıkmasıyla hukuk sisteminde dijital yargıçların kullanılmasına yönelik tartışmalar artacaktır. Böyle bir durumda akla gelen soru şu: Derdinizi bir bilgisayara anlatabilir misiniz? Belki biz anlatamayız ama dijital avukatımız anlatabilir.

<https://nyti.ms/2X6P4FU>